

‘Russische bevolking is regering niet’

Slava Shevchuk komt uit Oekraïne en Andrei Tertienko uit Rusland. Ze studeren beiden in Wageningen en wonen in hetzelfde studentenhuus. Hoe kijken zij tegen de oorlog in Oekraïne aan? *Resource* vroeg het beide studenten afgelopen 25 februari.

Tekst Albert Sikkema

Slava: ‘Ik kom uit Kyiv. Het is droevig dat de stad waarin ik ben opgegroeid nooit meer hetzelfde zal zijn. Een deel van mijn familie is nog steeds in Kyiv, een ander deel woont in Italië.’

Andrei: ‘Ik kom uit Volgograd, een stad in het zuiden van Rusland. Ik ben doodsbang vanwege de situatie. Mensen sterven door de oorlog. Ik ben boos op mijn regering, ik wil niet dat mensen vermoord worden.’

Andrei, weet jij wat Poetin wil?

Andrei: ‘Ik denk dat hij andere doelen heeft dan de bevolking. De economische situatie van de bevolking interesseert hem niet, hij heeft alleen belangstelling voor politieke macht. Enkele weken geleden zei Poetin dat hij niet zou aanvallen, en dat is inmiddels wel gebeurd. Nu is zijn motto demilitarisatie en denazificatie. Maar de echte reden weet ik niet. Onze regering liegt altijd. Wij, de Russische bevolking, hebben weinig invloed. Ze kunnen doen wat ze willen.’

Slava: ‘Oekraïne werd altijd gezien als een buffer tussen Europa en Rusland. Wij hebben hogere ambities. We hebben gekeken naar mogelijkheden om lid te worden van de EU en van de NAVO. In de laatste acht jaar hebben we gevochten tegen de door Rusland gesteunde

separatisten in Donbas, waarmee Oekraïne een schild en betrouwbare partner is geweest voor Europa. We hebben het conflict buiten Europa weten te houden, maar dat conflict staat nu bij Europa op de stoep. Er is een grens overschreden. Ik vind dat Europa ons moet steunen, met wapens en hulp. Niet zodat we Rusland kunnen aanvallen, maar om te beschermen wat we hebben.’

Slava: ‘Vrienden en familie in Kyiv leven nu in schuilkelders. Het is surrealistisch. De metro in Kyiv is destijds diep ondergronds gebouwd zodat het gangenstelsel dienst kon doen als schuilkelder tijdens de Koude Oorlog. Ik had nooit gedacht dat ik zou meemaken dat het ook als zodanig gebruikt zou worden.’

Is Oekraïne een verscheurd land met een pro-Russisch oostelijk deel en een pro-Europees westers deel?

Slava: ‘Dat we verschillende mensen hebben staat vast. Maar we zijn een soeverein land en we hebben besloten ons op het westen te oriënteren. We hebben wel culturele binding met Rusland. Mijn grootmoeder is Russisch, ze sprak ook Russisch, maar ze heeft zich nooit gediscrimineerd gevoeld in Oekraïne. Sommigen spreken Oekraïens, sommigen Russisch. Wij hebben geen enkel probleem met mensen die Russisch spreken, het is een vrij land.’

Andrei: ‘We zijn met elkaar verbonden. Mijn familie is Russisch, maar mijn achternaam is Oekraïens: Tertienko. Oekraïense namen komen in Rusland vrij vaak voor.’

Slava: ‘Vrienden en familie in Kyiv leven nu in schuilkelders’

Hoe bereiken we vrede?

Andrei: 'Ik las zojuist dat men bereid is tot een overleg over de situatie in Oekraïne. Ik weet echter niet of een compromis bereikt kan worden.'

Slava: 'De Oekraïners zijn vastberaden stand te houden. De Oekraïense regering zal niet capituleren, dat is na deze invasie geen optie meer. Maar we moeten een compromis vinden om de oorlog te stoppen. Er valt geen compromis te sluiten over de soevereiniteit of integriteit van een land. Maar we kunnen wel een manier vinden om elkaars veiligheid en strategische keuzes te respecteren. Voor de afvallige gebieden in Donbas moeten we een oplossing bespreken waarin ook de stem van de plaatselijke bevolking wordt meegewogen. Maar via eerlijke en democratische verkiezingen en niet onder dreiging.'

Andrei: 'Poetin zal een dergelijke overeenkomst nooit goedkeuren. Hij wil een andere, pro-Russische regering in de Oekraïne.'

Slava: 'Dat zal niet lang standhouden. Dan krijgen we gewoon weer een nieuwe Maidan revolutie.'

Andrei: 'Misschien is het mogelijk de oorlog te stoppen, maar we kunnen niet voorspellen wat onze regering gaat doen. We weten niet hoeveel mensen in Rusland de oorlog of de onafhankelijkheid van de Donbas steunen,

omdat er geen betrouwbare volksraadplegingen meer zijn. Het probleem is dat de bevolking elke dag met propaganda wordt bestookt. Echter, zelfs met die propaganda steunen mijn vrienden in Rusland deze oorlog niet en reageren ze met afschuw. Er verschijnen steeds meer ingezonden brieven en toespraken van bekende mensen en zelfs oligarchen hebben de regering gevraagd het geweld te stoppen. Het is belangrijk om te weten dat de Russische bevolking niet de regering is.'

'De regering gebruikt fake nieuws om haar acties te rechtvaardigen en heeft gedurende het afgelopen decennium een politiestaat gecreëerd waarmee protesten de kop ingedrukt worden. In Rusland word je gearresteerd als je je mening uit. Veel mensen worden in de gevangenis gegooid als ze aan een vreedzame demonstratie deelnemen. Russen zouden wel willen protesteren, maar de propaganda, angst voor arrestaties en geweld en de ontmanteling van de oppositie drukken protesten de kop in.'

Wil je terugkeren naar je land?

Slava: 'Ik zie mezelf nu niet in Oekraïne werken. Ik wil biodiversiteit en agroforestry bestuderen in tropische gebieden. Ik hoop wel snel mijn familie en vrienden op te zoeken als dit allemaal voorbij is.'

Andrei: 'Ik zou graag teruggaan naar mijn vrienden, maar ik wil niet in Rusland wonen. De problemen worden met het jaar groter. Hier zijn we gelijk. Ik studeer milieuwetenschappen en ik hoop de aarde te kunnen helpen.' ■

Andrei: 'Angst voor arrestaties en geweld drukt protesten de kop in'

Andrei (links) en Slava in hun studentenhuis • Foto Guy Ackermans